

Wereldoriëntatie

Maatschappij

- WO-MAA-SEV-23a De leerlingen weten dat de rijkdom ongelijk verdeeld is in hun omgeving.
- WO-MAA-SEV-23b De leerlingen weten dat de rijkdom ongelijk verdeeld is in ons land.
- WO-MAA-SEV-23c De leerlingen weten dat de rijkdom ongelijk verdeeld is in de wereld.
- WO-MAA-SEV-25 De leerlingen kunnen illustreren dat welvaart zowel over de verschillende landen in de wereld als in België ongelijk verdeeld is.
- WO-MAA-SCV-4 De leerlingen kunnen de verwantschapsrelaties in gezin en familie verwoorden.
- WO-MAA-SCV-5 De leerlingen kunnen er in hun omgang met leeftijdsgenoten op discrete wijze rekening mee houden dat niet alle kinderen in hetzelfde type gezin wonen als zichzelf.
- WO-MAA-SCV-7 De leerlingen zijn zich bewust dat ze in een maatschappij leven met mensen van andere nationaliteiten, volkeren of rassen.
- WO-MAA-SCV-8 De leerlingen onderkennen dat we allen verschillende gebruiken hebben en dat die dikwijls worden bepaald door de eigen cultuur.
- WO-MAA-SCV-9 De leerlingen kunnen illustreren dat verschillende sociale en culturele groepen andere waarden en normen bezitten.
- WO-MAA-SCV-10 De leerlingen zien in dat racisme vaak gebaseerd is op onbekendheid en vrees voor het onbekende.
- WO-MAA-SCV-11 De leerlingen tonen zich bereid om in het eigen denken en handelen racisme te vermijden en respect op te brengen voor het leven van mensen met andere culturen.
- WO-MAA-SCV-13 De leerlingen stellen vast dat de meeste mensen in het ontplooiën van hun activiteiten vaak met anderen moeten samenwerken.
- WO-MAA-SCV-14 De leerlingen ervaren dat taakverdelend werken of samenwerken zinvol kan zijn en kunnen de positieve gevolgen daarvan verwoorden.
- WO-MAA-SCV-15 De leerlingen zien in dat het uitoefenen van beroepen, de beroepsverdeling en vrijetijdsbesteding samenhangen met plaatselijke cultuurpatronen.
- WO-MAA-SCV-16 De leerlingen kunnen illustreren dat de meeste mensen er nood aan hebben in een of ander groepsverband samen te leven en een saamenhorigheidsgevoel ontwikkelen.
- WO-MAA-SCV-17 De leerlingen kunnen vormen herkennen van afwijzend of waarderend reageren op het anders-zijn van mensen.

WO-MAA-SCV-18a De leerlingen kunnen in concrete klas- of schoolsituaties aangeven dat ze niet akkoord gaan met een afwijzend gedrag t.o.v. het anders-zijn van mensen.

WO-MAA-SCV-18b De leerlingen kunnen in concrete klas- of schoolsituaties aangeven dat ze op prijs stellen dat het anders-zijn van mensen wordt gewaardeerd.

WO-MAA-PJV-3 De leerlingen kunnen zelf waken over het naleven van regels die zij afgesproken hebben.

WO-MAA-PJV-4 De leerlingen kunnen afspraken vastleggen, evalueren en bijsturen.

WO-MAA-PJV-5 De leerlingen kunnen met concrete voorbeelden illustreren dat mensen die samenleven zich organiseren via regels waaraan iedereen zich moet houden.

WO-MAA-PJV-6 De leerlingen weten dat er mensen zijn die waken over het naleven van regels binnen elke samenleving.

WO-MAA-PJV-7 De leerlingen kunnen in concrete situaties beschrijven of het gaat om een gewelddadige of een geweldloze oplossing.

WO-MAA-PJV-8 De leerlingen kunnen een onderscheid maken tussen geweldloze en gewelddadige oplossingen voor conflicten.

WO-MAA-PJV-9 De leerlingen kunnen in concrete situaties een standpunt innemen t.a.v. de oplossing van een conflict.

WO-MAA-PJV-10 De leerlingen weten dat ze rechten hebben, maar ook plichten.

WO-MAA-PJV-11 De leerlingen weten dat rechten en plichten niet overal dezelfde zijn.

WO-MAA-PJV-12 De leerlingen kunnen illustreren dat rechten en plichten vaak complementair zijn.

WO-MAA-PJV-13 De leerlingen kunnen een voor hen aangepaste versie van de fundamentele Rechten van de Mens begrijpen.

WO-MAA-PJV-14 De leerlingen kunnen enkele 'rechten van de mens' met een voorbeeld illustreren.

WO-MAA-PJV-15 De leerlingen kunnen het belang illustreren van de fundamentele Rechten van de Mens.

Mens

WO-MNS-SC-1.1.8 De leerlingen hebben op basis van concrete ervaringen een gedifferentieerd beeld over wat ze zelf kunnen.

WO-MNS-SC-1.2.1 De leerlingen kunnen bij de andere(n) gevoelens van bang, blij, boos en verdrietig zijn, herkennen en meeleven in dit gevoel.

- WO-MNS-SC-1.2.2 De leerlingen beseffen dat personen dezelfde situaties op een verschillende wijze kunnen ervaren en er verschillend op kunnen reageren.
- WO-MNS-SC-1.2.3 De leerlingen kunnen gevoelsuitdrukkingen, gedachten en bedoelingen van de andere(n) herkennen en benoemen.
- WO-MNS-SC-1.2.4 De leerlingen kunnen zich voorstellen wat de ander denkt, bedoelt en voelt.
- WO-MNS-SC-1.2.5 De leerlingen kunnen de gelijkenissen en verschillen in gedachten, bedoelingen en gevoelens tussen zichzelf en de andere(n) herkennen.
- WO-MNS-SC-1.2.6 De leerlingen kunnen oorzaken/gevolgen opnoemen van verschillen en/of overeenkomsten tussen gevoelens, gedachten en bedoelingen van zichzelf ten aanzien van ander(en).
- WO-MNS-SC-1.2.6 De leerlingen kunnen oorzaken/gevolgen opnoemen van verschillen en/of overeenkomsten tussen gevoelens, gedachten en bedoelingen van anderen onderling.
- WO-MNS-SC-1.2.7 De leerlingen kunnen een situatie, een handeling vanuit verschillende gezichtspunten bekijken en beoordelen.
- WO-MNS-SC-1.3.1 De leerlingen kunnen een sociale probleem- of conflictsituatie begrijpen.
- WO-MNS-SC-1.3.2 De leerlingen begrijpen dat samenwerken noodzakelijk kan zijn om een bepaald doel te bereiken.
- WO-MNS-SC-1.3.3 De leerlingen beseffen dat regels en afspraken situatiegebonden kunnen zijn.
- WO-MNS-SC-1.3.7 De leerlingen kunnen mogelijke oorzaken aanduiden van bepaalde gedragingen.
- WO-MNS-SV-2.3.6 De leerlingen gaan op een spontane en respectvolle wijze om met leeftijdsgenoten.
- WO-MNS-SV-2.3.7 De leerlingen kunnen voor een andere visie/mening waardering opbrengen en deze uiten.
- WO-MNS-SV-2.4.2 De leerlingen kunnen en durven voor hun eigen meningen en wensen op een begrijpbare en aanvaardbare wijze opkomen.
- WO-MNS-SV-2.4.3 De leerlingen verzetten zich op een aanvaardbare wijze tegen onrechtmatig gezag of onrechtmatige situaties.
- WO-MNS-SV-2.5.1 De leerlingen kunnen met steun van de leerkracht leiding geven.
- WO-MNS-SV-2.5.2 De leerlingen kunnen in een spel- of taaksituatie zeggen of tonen wat anderen moeten doen.
- WO-MNS-SV-2.5.3 De leerlingen kunnen een initiatief voor een gespreksonderwerp of voor de oplossing van een probleem verwoorden.

- WO-MNS-SV-2.5.4 De leerlingen kunnen verslag uitbrengen over een taakgroep.
- WO-MNS-SV-2.5.5 De leerlingen kunnen de verantwoordelijkheid van een groepstaak op zich nemen.
- WO-MNS-SV-2.6.4 De leerlingen kunnen de leiding van een klasgenoot aanvaarden.
- WO-MNS-SV-2.6.5 De leerlingen kunnen richtlijnen en adviezen naleven.
- WO-MNS-SV-2.7.2 De leerlingen kunnen hun afkeuring op een gepaste wijze laten blijken bij een onrechtvaardige situatie.
- WO-MNS-SV-2.7.4 De leerlingen kunnen kritisch luisteren.
- WO-MNS-SV-2.7.5 De leerlingen kunnen kritisch een situatie waarnemen en ze zo verwoorden dat ze bespreekbaar wordt.
- WO-MNS-SV-2.7.6 De leerlingen kunnen kritisch nadenken over bepaalde maatschappelijke toestanden.
- WO-MNS-SV-2.7.7 De leerlingen kunnen weerstand bieden aan de 'conformiteitsdruk' van groepen en mensen.
- WO-MNS-SV-2.8.3 De leerlingen durven voor hun mening op een aanvaardbare manier opkomen.
- WO-MNS-SV-2.8.4 De leerlingen tonen in concrete situaties voldoende zelfvertrouwen, gebaseerd op kennis van het eigen kunnen.
- WO-MNS-SV-2.8.5 De leerlingen geven blijk open te staan voor nieuwe, onbekende taken.
- WO-MNS-SV-2.12.2 De leerlingen tonen een openheid om met iedereen samen te werken en samen te spelen.
- WO-MNS-SV-2.12.5 De leerlingen kunnen met hulp van een volwassene regels en een taakverdeling afspreken met het oog op een vlotte groepswerking bij een spel of taak .
- WO-MNS-SV-2.12.5 De leerlingen kunnen zelfstandig regels en een taakverdeling afspreken met het oog op een vlotte groepswerking bij een spel of taak .
- WO-MNS-SV-2.12.6 De leerlingen kunnen de regels en de taakverdeling die in de groep afgesproken werden, naleven en controleren of de anderen dit ook doen.
- WO-MNS-SV-2.12.8 De leerlingen kunnen overleggen naar aanleiding van een groepsopdracht.
- WO-MNS-SV-2.12.9 De leerlingen kunnen aanmoedigen, complimentjes maken, schouderklopjes geven, ..
- WO-MNS-SV-2.12.10 De leerlingen herinneren anderen aan de bedoeling van het samenwerken. Ze geven blijk de intentionaliteit van de opdracht in gedachten te houden.

WO-MNS-SV-2.12.11 De leerlingen zijn bereid rekening te houden met de onuitgesproken regels die de interacties binnen hun groep bepalen.

Techniek

WO-TEC-02.10 De leerlingen kunnen een probleem, ontstaan vanuit een behoefte, technisch oplossen door verschillende stappen van het technisch proces te doorlopen: probleemstelling, ontwerpen, maken, in gebruik nemen en evalueren.

WO-TEC-02.28 De leerlingen reflecteren op hun werkwijze en sturen deze eventueel bij.

Ruimte

WO-RUI-43 De leerlingen kunnen op een plattegrond van de eigen gemeente of stad de voor hen bekende plaatsen terugvinden.

WO-RUI-60 De leerlingen kunnen plaatsen en gebeurtenissen waar ze kennis mee maken, lokaliseren op een in die context passende kaart.

Tijd

WO-TIJD-9 De leerlingen kunnen een eenvoudig, visueel voorgesteld plan stapsgewijs ontleden.

WO-TIJD-10 De leerlingen kunnen een eenvoudig, visueel voorgesteld plan zelfstandig uitvoeren.

Muzische vorming

Beeld

MV-BLD-OM-3.8 Kinderen kunnen samenwerken aan een gemeenschappelijk werkstuk.

MV-BLD-BS-3 Kinderen praten over het werk van anderen.

MV-BLD-BS-6 Kinderen ervaren dat beelden een inhoud, betekenis of doel kunnen hebben.

Muziek

MV-MUZ-LZ-6 De kinderen kunnen het lied volledig meezingen.

MV-MUZ-LZ-18 De kinderen kunnen nieuwe strofen bedenken.

MV-MUZ-SI-1.1 De kinderen experimenteren met allerlei instrumenten.

MV-MUZ-MB-4.3.1 De leerlingen maken kennis met de verschillende functies van muziek.

Media

MV-MED-MKL-1.3 De kinderen weten dat beelden en/of geluiden iets vertellen.

MV-MED-MKL-1.6 De kinderen ervaren dat eenzelfde boodschap via verschillende media kan overgebracht worden.

- MV-MED-MKL-1.15 De kinderen zien in dat beelden, geluiden en boodschappen een subjectieve weergave van de werkelijkheid zijn.
- MV-MED-CM-3.7 De kinderen kunnen verschillende media gebruiken om een boodschap over te brengen.
- MV-MED-CM-3.9 De kinderen kunnen op een creatieve wijze mediaproducten aanmaken.
- MV-MED-MO-4.2 De kinderen kunnen mediaproducten aandachtig bekijken en/of beluisteren.
- MV-MED-MO-4.3 De kinderen kunnen de inhoud van mediaproducten met eigen woorden vertellen.
- MV-MED-MO-4.4 De kinderen kunnen waardering opbrengen voor en genieten van mediaproducten van zichzelf en anderen.

Nederlands

Schrijven

- NL-SCH-TV-06-12 De leerlingen kunnen de hoofdpersonages van een fictief verhaal typeren, rekening houdend met de verhaallijn.
- NL-SCH-TV-COR-01-11 De leerlingen kunnen open vragen beantwoorden.
- NL-SCH-DV-D04-04c-06-01 De leerlingen kunnen de volgende begrippen correct gebruiken: oorzaak en gevolg.
- NL-SCH-TV-04-07 De leerlingen kunnen kenmerken van objecten, planten, dieren en personen beschrijven, deze kenmerken structureren of rubriceren en aanvullen met informatie uit voor hen bestemde school- en studieteksten.
- NL-SCH-TV-04-08 Ze kunnen schriftelijk antwoorden op vragen over verwerkte inhoud in relevante en goed gestructureerde zinnen.
- NL-SCH-TV-05-07 De leerlingen kunnen formulieren invullen met informatie over henzelf.
- NL-SCH-TV-06-09 De leerlingen kunnen persoonlijke gevoelens en indrukken neerschrijven die werden opgeroepen bij het lezen van of luisteren naar fictie.

Lezen

- NL-LEZ-DV-D01-10 De leerlingen kunnen de gegeven oriëntatievragen beantwoorden indien ze vooraf worden gesteld.
- NL-LEZ-DV-D02-07 De leerlingen kunnen hun voorkennis over het onderwerp meedelen door te vertellen, te tekenen of te dramatiseren.

NL-LEZ-DV-D02-10 De leerlingen kunnen de verkennende inhoudsvragen beantwoorden indien ze vooraf worden gesteld.

NL-LEZ-DV-D03-01-02 De leerlingen kunnen grafische voorstellingen associëren met personen, voorwerpen of handelingen.

NL-LEZ-DV-D03-01-03 De leerlingen kunnen getekende toestanden, handelingen of gebeurtenissen herkennen en meedelen wat er wordt afgebeeld.

NL-LEZ-DV-D03-01-09 De leerlingen kunnen formuleren welke gevoelens stripfiguren en afbeeldingen (fotos) bij hen oproepen (sympathie, antipathie, interesse, afkeer, angst, boosheid, vreugde, ...).

NL-LEZ-DV-D03-04b-04 De leerlingen kunnen het plan van de hoofdpersoon vinden en het met eigen woorden omschrijven als wat het inhoudt en hoe hij zijn doel wil bereiken.

NL-LEZ-DV-D03-04b-05 De leerlingen kunnen de handelingen van de hoofdpersoon vinden. Ze kunnen de handelingen koppelen aan het doel en het plan.

NL-LEZ-DV-D03-05c-03-01 De leerlingen kunnen de oorzaak omschrijven als waardoor of waarom iets gebeurt.

NL-LEZ-DV-D03-05c-08 De leerlingen kunnen de oorzaak-gevolgrelaties afleiden uit langere teksten.

NL-LEZ-DV-D03-06-01 De leerlingen kunnen het thema omschrijven als over wie of wat de tekst gaat. Ze kunnen het thema aangeven met behulp van een woord of een woordgroep.

NL-LEZ-TV-01-04 De leerlingen kunnen instructies bij opdrachten lezen en correct uitvoeren. Ze kunnen lange instructies verdelen in kleinere stappen (deelinstructies).

NL-LEZ-TV-04-05 De leerlingen kunnen in voor hen bestemde school- en studieteksten de voornaamste informatie terugvinden en deze gestructureerd weergeven.

NL-LEZ-TV-06-10 De leerlingen kunnen in voor hen bestemde fictionele teksten de globale verhaallijn en de zijlijnen ontdekken, de hoofdpersonages en de belangrijkste gebeurtenissen aanduiden.

NL-LEZ-TV-06-11 De leerlingen kunnen hun mening geven over een gelezen verhaal en de handelwijze van hoofdpersonen.

Luisteren

NL-LUI-DV-D02.01 De leerlingen kunnen zich op basis van visueel materiaal een beeld vormen over de te verwachten inhoud van een tekst en hun ideeën hierover meedelen.

NL-LUI-DV-D02.02 De leerlingen kunnen zich op basis van de titel een beeld vormen van de te verwachten inhoud van een tekst en hun ideeën hierover meedelen.

- NL-LUI-DV-D02.03 De leerlingen kunnen zich op basis van de eerste beluisterde zinnen een beeld vormen van de te verwachten inhoud en hun persoonlijke ideeën hierover meedelen.
- NL-LUI-DV-D02.08 De leerlingen kunnen de verkennende inhoudsvragen beantwoorden indien ze vooraf worden gesteld.
- NL-LUI-DV-D03.04.01 De leerlingen kunnen in fictionele teksten de verhaallijn volgen en begrijpen. Zij tonen dit op een actieve manier door te reageren met non-verbaal gedrag of verbaal gedrag (vragen stellen, het vervolg van het verhaal voorspellen, ...).
- NL-LUI-DV-D03.04.02.03 De leerlingen kunnen in fictionele teksten de bedoeling, het plan en de handelingen van de hoofdpersoon aanduiden.
- NL-LUI-DV-D03.04.03 De leerlingen kunnen in een beluisterd verhaald of hoorspel de inleiding, de kern en het slot bondig vertellen indien het verhaal op hun niveau is verteld of voorgelezen.
- NL-LUI-DV-D03.04.05.04 De leerlingen kunnen de structuur vinden in eenvoudige informatieve teksten met een oorzaak-gevolgstructuur.
- NL-LUI-DV-D03.04.05.05 De leerlingen kunnen de structuur vinden in eenvoudige informatieve teksten met een probleemoplossingsopbouw.
- NL-LUI-DV-D06-04 De leerlingen kunnen de stemming van de spreker vaststellen.
- NL-LUI-DV-D06-05 De leerlingen kunnen op hun niveau de gevoelens beschrijven die worden opgeroepen bij de beschrijving van personen, handelingen van personen, gebeurtenissen.
- NL-LUI-TV-01.08 De leerlingen kunnen instructies bij opdrachten uitvoeren. Ze kunnen zich een voorstelling maken bij langere instructies.
- NL-LUI-TV-01.09 De leerlingen kunnen langere instructies (tot maximum 6 stappen) opdelen in kleinere stappen.
- NL-LUI-TV-04.12 De leerlingen kunnen in voor hen bestemde uiteenzettingen en demonstraties gegeven door de leraar de informatie op een persoonlijke manier ordenen. Ze kunnen dit ook met de informatie in voor hen bestemde tv-uitzendingen en documentaires.
- NL-LUI-TV-05.04 De leerlingen kunnen de informatie achterhalen in mededelingen die bestemd zijn voor een onbekend publiek op voorwaarde dat ze vooraf op de hoogte zijn gesteld van datgene waarop ze hun aandacht moeten richten.
- NL-LUI-TV-06.10 De leerlingen kunnen in voor hen bestemde luisterteksten of voorstellingen de globale verhaallijn en de zijlijnen ontdekken, de voornaamste personages en de belangrijkste gebeurtenissen aanduiden.
- NL-LUI-TV-06.11 De leerlingen kunnen hun mening geven over een beluisterd verhaal of over een voorstelling en over de handelwijze van de personages.

Spreken

NL-SPR-DV-D02-01-01 De leerlingen kunnen bij een onderwerp ideeën verzamelen op basis van associaties.

NL-SPR-DV-D02-01-02 De leerlingen kunnen bij een onderwerp subonderwerpen vinden.

NL-SPR-DV-D02-02-01 De leerlingen kunnen de woorden van een woordveld of de subonderwerpen selecteren op basis van relevantie.

NL-SPR-DV-D02-03-05 De leerlingen kunnen de geselecteerde informatie thematisch ordenen.

NL-SPR-DV-D02-04-01 De leerlingen kunnen de geselecteerde informatie in een schema noteren.

NL-SPR-DV-D02-04-02 De leerlingen kunnen de geselecteerde informatie aan de hand van een schema verwoorden.

NL-SPR-DV-D02-06-02 De leerlingen kunnen hun spreektaak voorbereiden aan de hand van oriëntatievragen door zelfstandig de vragen afzonderlijk te behandelen.

NL-SPR-DV-D03-01-01-02 De leerlingen kunnen gevoelens met één woord benoemen.

NL-SPR-DV-D03-05-02-01 De leerlingen kunnen een zinsdeel of een zin aanvullen met een passend deel dat rijmt.

NL-SPR-DV-D03-05-03 De leerlingen kunnen beeldende taal verzinnen en in een zin gebruiken.

NL-SPR-DV-D03-06-08 De leerlingen kunnen zeggen welke stappen ze zetten bij het raadplegen van een bron.

NL-SPR-TV-04-07 De leerlingen kunnen antwoorden op vragen m.b.t. een behandeld onderwerp.

NL-SPR-TV-05-07 De leerlingen kunnen complexer weergegeven informatie gestructureerd verwoorden.

NL-SPR-GESPR-TV-03-04 De leerlingen kunnen door discussies met leeftijdgenoten en bekende volwassenen mee afspraken opstellen.

NL-SPR-GESPR-TV-03-05 De leerlingen kunnen door discussies met leeftijdgenoten en bekende volwassenen een oplossing zoeken voor problemen van sociale of organisatorische aard.